

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Raken we opgewonden van de politiek?

Bakker, B.; Rooduijn, M.; Schumacher, G.

Publication date

2016

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Bakker, B., Rooduijn, M., & Schumacher, G. (2016). Raken we opgewonden van de politiek?. Web publication or website, Stuk Rood Vlees. <http://stukroodvlees.nl/raken-opgewonden-van-de-politiek/>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Raken we opgewonden van de politiek?

DOOR [BERT BAKKER](http://stukroodvlees.nl/) ([HTTP://STUKROODVLEES.NL/AUTHOR/BERTBAKKER/](http://stukroodvlees.nl/)), [MATTHIJS ROODUIJN](http://stukroodvlees.nl/) ([HTTP://STUKROODVLEES.NL/AUTHOR/MATTHIJS-ROODUIJN/](http://stukroodvlees.nl/)), [GIJS SCHUMACHER](http://stukroodvlees.nl/) ([HTTP://STUKROODVLEES.NL/AUTHOR/GIJSSCHUMACHER/](http://stukroodvlees.nl/)), 23/11/2016 0 REACTIES

Als we Geert Wilders moeten geloven zijn we slechts één hartslag verwijderd van een revolutie. De vraag is of mensen inderdaad zo opgewonden raken van politiek dat ze bereid zijn met hooivorken en selfiesticks de straat op te gaan. Wij onderzochten dit: eerst op Lowlands ([Lowlands Science](http://lowlands.nl/programma/politics-isnt-cool-its-hot/) (<http://lowlands.nl/programma/politics-isnt-cool-its-hot/>)) en later in de Melkweg tijdens een avond over de Amerikaanse verkiezingen ([President's Night](http://bkb.nl/presidents-night/) (<http://bkb.nl/presidents-night/>)).

Emotionele reacties op de politiek

We kunnen emoties zien als een niveau van opwinding, en als positief of negatief. We hebben hier geen controle over, en vaak zijn we onbewust van onze emoties. Ondanks dat, beïnvloeden emoties ons denken. Als je warme of koude gevoelens hebt bij een persoon, dan beïnvloedt dat hoe jij denkt over die persoon. Ratio en emotie zijn niet tegenovergesteld, ze zijn onderdeel van hetzelfde proces. Als burgers boos zijn op de politiek, dan heeft dat belangrijke consequenties. Burgers zien dan al het politieke als slecht, en je kunt ze niet vragen om hun emoties even uit te zetten.

De vraag is: hoe boos of verdrietig over de politiek zijn burgers? Om dit te onderzoeken hebben we op Lowlands en in de Melkweg de fysiologische reacties van mensen op de politiek vastgelegd ([link](https://www.youtube.com/watch?v=kD7aZbFyPa8) (<https://www.youtube.com/watch?v=kD7aZbFyPa8>)). We hebben gekeken naar hartslag, zweet op de vingertoppen, fronsen en lachen. In deze blog richten we ons even alleen op de hartslag. Een verhoogde hartslag is een teken van opwinding ([zie bijvoorbeeld ook hier](#)).

(<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0191886902001952#BIB66>) Het is een direct, emotioneel effect dat geproduceerd wordt in onze hersenen. Je kan dit eenvoudig meten door een hartslagmeter onder je sleutelbeen te plakken.

Emotionele reacties op issues

Op Lowlands lieten wij deelnemers naar vier filmpjes kijken over vier verschillende issues (klimaat, immigratie, ongelijkheid, en de politiek in het algemeen). Deelnemers werden willekeurig toegewezen aan een pro- of een contra-filmje. (Omdat het experiment nog loopt en er copyright op delen van de filmpjes zit, kunnen we ze hier helaas niet laten zien.)

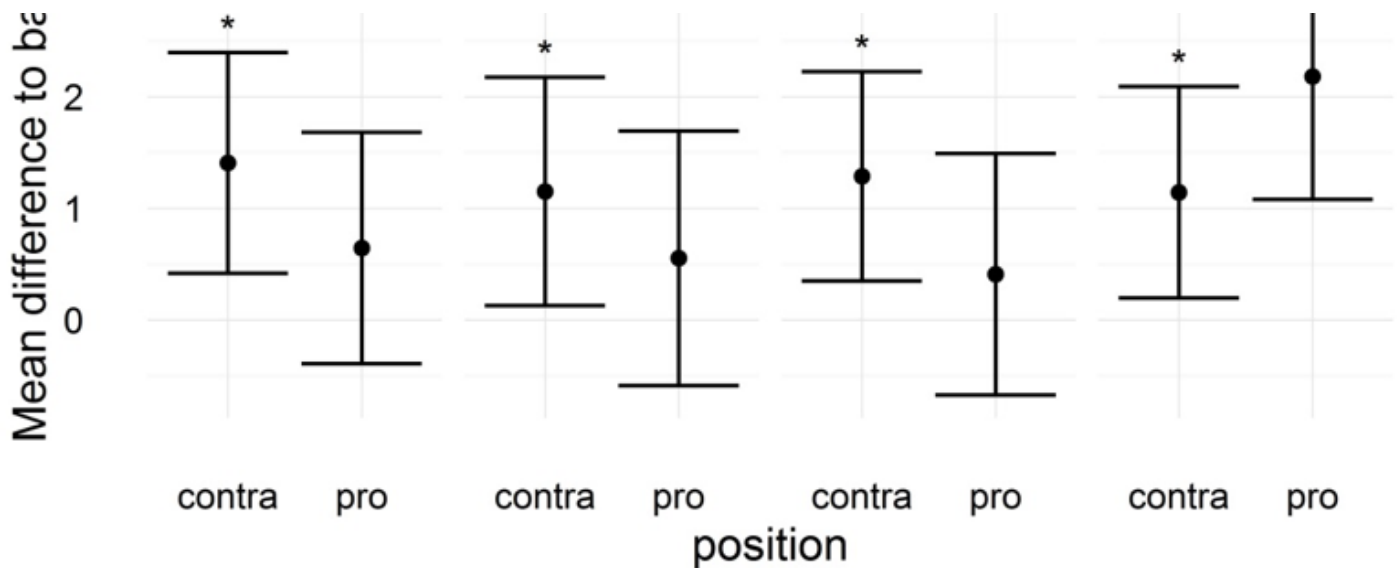
Het figuur hieronder laat de gemiddelde toename ten opzichte van een neutrale conditie (baseline) in hartslag per minuut zien voor de deelnemers (N=140). We zien dat de contra-filmpjes alle vier tot een toename in hartslag leiden. Dit is ongeveer 1 a 2 slagen per minuut meer. De pro-filmpjes leiden niet tot een statistisch significante toename in hartslag, behalve het pro-filmje over de politiek. Dit is een zeer verrassende bevinding. De hartslag van mensen neemt sterk toe als we ze een filmje laten zien over “het goede werk dat onze eerlijke politici doen”. Wat verklaart dit? Nog geen idee, daarvoor moeten we naar de richting van de emotie kijken. Dat hebben we ook geregistreerd, maar nog niet geanalyseerd.

Waarom veroorzaken de contra-filmpjes een verhoging in hartslag maar de pro-filmpjes niet? Daar zijn verschillende verklaringen voor. Dit kan komen door de politieke overtuigingen van de deelnemers. We vinden tot nu toe aanwijzingen dat een filmje in lijn met eigen overtuigingen leidt tot meer opwinding. We zien ook in sommige gevallen dat een (relatief) extreme overtuiging hebben leidt tot minder opwinding.

Onze analyses sluiten uit dat opwinding veroorzaakt wordt door alcohol, drugsgebruik, leeftijd, opleiding en politieke kennis. De opwinding is gemiddeld wel hoger bij vrouwen dan bij mannen.

Figuur 1. Gemiddelde toename hartslag per film (Lowlands)

(<http://stukroodvlees.nl/wp-content/uploads/2016/11/Afbeelding1-1.png>)

De punt is de gemiddelde toename in hartslag ten opzichte van de neutrale conditie. In deze conditie kregen deelnemers niks te zien. De balk geeft de 95% betrouwbaarheidsinterval aan. Een punt boven de balk geeft aan of het verschil statistisch significant is t.o.v. de neutrale conditie ($p < .05$).

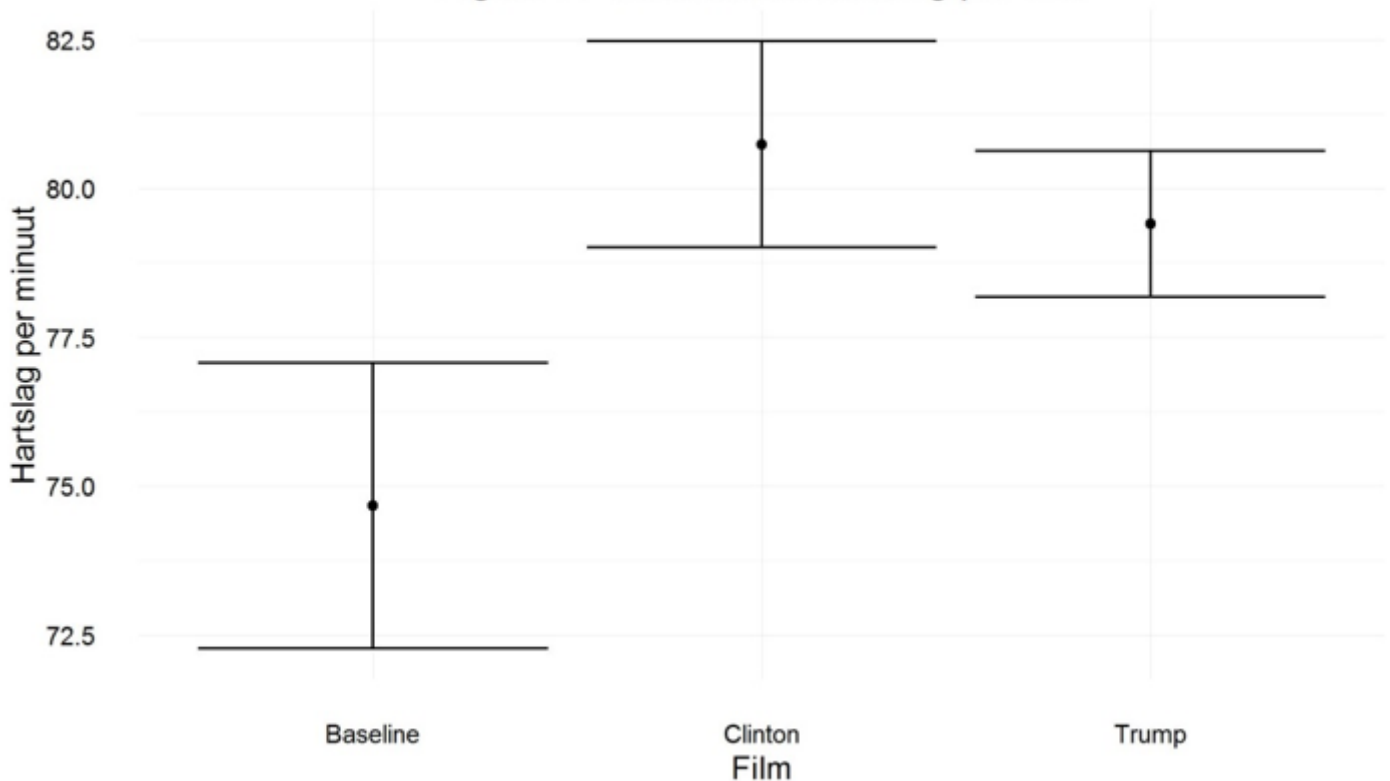
Emotionele reacties op politici

Raken mensen opgewonden van politici? Om dit te evalueren hebben we ons lab meegenomen naar de Melkweg en aldaar de hartslag van mensen gemeten. We lieten mensen een filmpje van Trump en een filmpje van Clinton zien (bekijk [hier](https://www.youtube.com/watch?v=vST61W4bGm8) (<https://www.youtube.com/watch?v=vST61W4bGm8>) het Trump-filmpje). Opnieuw vergelijken we de toename van de hartslag ten opzichte van een neutrale conditie.

Figuur 2 laat zien dat er een sterke toename in hartslag is ten opzichte van de neutrale conditie in het Clinton- en Trump-filmpje. Dat verschil is statistisch significant, er is geen verschil tussen Clinton en Trump. De toename in hartslag is fors hoger dan bij de issues op Lowlands. Gemiddeld ging bij Hillary de hartslag 6 slagen per minuut omhoog.

Figuur 2. Gemiddelde toename hartslag per film (Melkweg)

Figuur 2. Gemiddelde hartslag per film

(<http://stukroodvlees.nl/wp-content/uploads/2016/11/Afbeelding2.png>)

De punt is de gemiddelde toename in hartslag ten opzichte van de neutrale conditie. In deze conditie kregen deelnemers niks te zien. De balk geeft de 95% betrouwbaarheidsinterval aan. De hartslag in Clinton en Trump films ligt significant hoger dan in de baseline conditie ($p < .05$). Er is geen verschil tussen het Clinton en Trump filmpje.

Onze verwachting was dat Trump voor veel meer opwinding zou zorgen dan Clinton. Dit omdat het publiek in de Melkweg die avond overwegend pro-Clinton was, of beter gezegd, anti-Trump. Ook speelt Trump veel meer in op emoties dan Clinton. Maar het gaat er niet alleen om wat er gezegd wordt, maar ook wat voor gevoelens en beelden je al hebt van de politicus. Bovendien bestond het Clinton-filmpje voor een belangrijk deel uit negatieve berichtgeving over Trump. Juist hier ging de hartslag van veel mensen omhoog.

Positieve of negatieve emoties

Dit zijn onze eerste resultaten. We zijn nog lang niet klaar. Ons lab (het Hot Politics Lab (<http://www.hotpolitics.eu>)) is druk bezig om nieuwe data te verzamelen, nieuwe experimenten te bedenken en ook bestaand materiaal te analyseren. We moeten nog van Lowlands analyseren of mensen lachen (positieve emotie) of fronsen (negatieve emotie) bij de filmpjes. Dat is noodzakelijk om te begrijpen waarom mensen opgewonden raken bij het ene filmpje maar niet bij het andere filmpje.

Onze eerste conclusies zijn: ja mensen raken opgewonden van politiek, meer van politici dan van issues. Is dit voldoende om gewapend met hooivorken en selfiesticks een revolutie te ontketenen? Dat is nog maar de vraag. Ons anti-establishment filmpje leidt maar tot beperkte opwinding. Valt het dan wel mee met de boze burger? Wellicht, maar misschien hebben we nog niet genoeg boze burgers geanalyseerd (dus geef je op (<http://www.lab.uva.nl>) voor ons onderzoek!! [dat mag natuurlijk ook als je een blijde burger bent]).

Over de auteurs

(<http://www.bertbakker.com/>)

Bert Bakker (<http://www.bertbakker.com/>).

Bert Bakker is Assistant Professor of Political Communication & Journalism at the Amsterdam School of Communication Research (University of Amsterdam). The academic year 2017-2018 I am a visiting research fellow at the Behavioural

Foundations Laboratory at Temple University.

Website: <http://www.bertbakker.com/> (<http://www.bertbakker.com/>).

Sociale media links

(<http://matthijsrooduijn.nl>)

Matthijs Rooduijn (<http://matthijsrooduijn.nl>).

Matthijs Rooduijn is politiek socioloog en werkt als universitair docent bij de afdeling politicologie van de Universiteit van Amsterdam.

Website: <http://matthijsrooduijn.nl> (<http://matthijsrooduijn.nl>)

Sociale media links

(<http://gijschumacher.nl>)

Gijs Schumacher (<http://gijschumacher.nl>)

Gijs Schumacher (1982) is Universitair Docent Politicologie aan de Universiteit van Amsterdam. Zijn onderzoek gaat over politiek gedrag van kiezers en van elites. In het specifiek richt hij zich op partij organisaties, vertegenwoordiging, populisme, persoonlijkheid en emoties. Hij is tevens (co-) directeur van het Hot Politics Lab.

Website: <http://gijschumacher.nl> (<http://gijschumacher.nl>)

Sociale media links

© 2019 StukRoodVlees
